

Megemlékezés egy négyes évfordulóról

Hatvan évvel ezelőtt — 1923-ban — négy erdészeti törvényt alkotott Magyarország törvényhozása. Ebben az időben az 1879. évi XXXI. és az 1898. évi XIX. törvénycikkek voltak erdészeti jogunk alaptörvényei. Rendelkezéseiknek a fogyatékosságai az első világháború és az azt követő években fokozott mértékben váltak érezhetővé, és különösen *Kaán Károlynak* „Erdőgazdasági politikai kérdések” című, kiváló munkájában alakult ki az a felfogás, hogy új erdőtörvényt kell hozni, amely az erdők üzemtervszerű kezelését általánosságban is kötelezővé teszi. Közbevetőleg meg kell említeni azt is, hogy új erdőtörvény alkotásának a gondolata már előbb is felmerült és 1915-ban törvényjavaslat is készült. Ezen javaslat általános indokolása szerint: „A javaslatban tervezett intézkedések a magyar erdőgazdaság és erdészeti közigazgatás alább említett, egyéb bajainak orvoslásán felül, három fontos kérdésnek a rendezését célozzák, ti.:

1. az erdőknek, különösen a magánkézen levőknek hathatósabb védelmét,
2. a kopár és vízmosásos területek fokozottabb mértékű beerdősítését és ezekkel kapcsolatban
3. az erdei legeltetés kérdésének megfelelő szabályozását.”

A javaslatból azonban nem lett törvény, viszont az első világháború után méginkább megváltozott viszonyok sürgették az új erdőtörvény megalkotását. Nyilvánvalóvá vált azonban, hogy ez csak hosszabb idő múlva következhetne be, ezért néhány sürgős, megoldásra váró kérdését az erdőgazdaságnak külön törvényekben szabályozták. Így jöttek létre:

- az erdészeti igazgatásról szóló, 1923. évi XVIII.,
- az Alföld fásításáról szóló, 1923. évi XIX.,
- az Országos Erdői Alapról szóló, 1923. évi XX. és
- az erdőbirtokhitelekéről szóló, 1923. évi XXI. törvénycikk.

Az erdészeti igazgatást a múlt tapasztalatai és a megváltozott viszonyoknak megfelelően szervezték át; elősegítve az erdők fokozottabb állami ellenőrzését.

Az Alföld-fásítási törvény hangsúlyozta az Alföld fásításának népegészségügyi, talajjavító és mezőgazdasági termelésemelő jelentőségét is. Elsősorban a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan, tehát a silány talajú, futóhomok, szikes és vadvizes területek erdősítési kötelezettségét mondta ki. Ezeken az új erdők telepítésén kívül facsoportok, széltörő pászta és fasorok létesítésére kötelezte az 50 kat. holdnál nagyobb területtel rendelkező földbirtokosokat. Kötelezően kimondotta, területnagyságra való tekintet nélkül, minden alföldi tanya fásítását.

Az Országos Erdészeti Alapról szóló, 1923. évi XX. törvénycikk lényegében átkerült az 1935. évi IV. törvénycikkbe és annak kilencedik címét képezte.

Az erdőbirtokhitelekéről szóló, 1923. évi XXI. törvénycikk *Kaán Károly* elképzeléseinek megfelelően, a házilag fakitermelést igyekezett elősegíteni. Előzőleg a bankok csak az ingatlan kataszteri tiszta jövedelme alapján adtak kölcsönt, az új törvény figyelembe kívánta vétetni az erdőbirtok faállományát is. A haladó gondolkodású szakemberek javaslatait figyelembe véve, az erdő lábán való eladása helyett több erdőbirtokon tényleg megkezdődött az ún. házilag fakitermelés és az ahhoz szükséges technikai előfeltételek (így pl. erdei vasutak építése) megvalósítása.

Dr. Ágfalvi Imre